

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۴/۲۶

ډاکټر لودویگ آدمک
ترجمه: رحمت آریا

د افغانستان بایوگرافیکي قاموس

دوهم ټوک
(اته دیرشمه برخه)

حلیمه بویو جان

د میر واعظ د زوی ملا سید عتیق الله لور او د امیر دوست محمد خان لمسی په ۱۸۶۸ز کال کې زېږېدلې ده. د ملا سید عتیق الله مور د امیر دوست محمد خان لور وه - ژ د امیر عبدالرحمن خان مېرمن او د محمد عمر جان مور. پر تخت باندې د خای ناستي پر سر له سردار حبیب الله خان او سردار نصرالله خان سره په شخړو کې وه.

عبدالرزاق حامد

د سردار محمد نادر زوی په ۱۸۹۵ز کال کې د ننگرهار په «سُرْمه»^[۱] کې زېږېدلې دی. په شریعت، تاریخ او ادبیاتو کې ئې خصوصي تحصیلات کړي دي. له ۱۹۱۸ تر ۱۹۲۵ز کال پورې د مزار شریف حاکم (ولسوال)۲. د خوگیانې د خربون او وزیر^[۳] د قبیلې مشر، او د ۱۹۲۸-۱۹۲۹ز کال د کورنۍ جگړې پر مهال د سرخرو د یوې برخې مشر. له ۱۹۲۹ - تر ۱۹۳۰ز کال پورې د کونړ والي. له ۱۹۳۰ تر ۱۹۳۲ز کال پورې د پروان (شمالي ولایت) والي؛ له ۱۹۳۲ تر ۱۹۳۴ز کال پورې د فاریاب (میمنې) والي؛ له ۱۹۳۴ - ۱۹۳۶ز کال پورې د فراه او چخانسور والي؛ له ۱۹۳۶ تر ۱۹۳۷ز کال پورې د کونړ والي؛ له ۱۹۳۷ - ۱۹۴۰ز کال پورې د لوگر والي؛ له ۱۹۴۰ تر ۱۹۴۴ز کال پورې د پروان (شمالي) والي؛ له ۱۹۴۴ تر ۱۹۴۶ز کال پورې د ننگرهار (مشرقي) والي. له ۱۹۴۶ تر ۱۹۶۳ز کال پورې د پخواني پادشاه محمد ظاهر مصاحب. په ۱۹۶۳ز کال کې وفات سو او د ننگرهار په سُرْمه کې خاورو ته وسپارل سو. په دري او پښتو ژبو کې شاعر او لیکوال. د «بهار سعادت» په نوم د خپل کتاب په ویاړ ئې د رحمان بابا ادبي جایزه تر لاسه کړې ده.

ډاکټر عبدالصمد حامد

د عبدالرزاق حامد زوی د ۱۹۲۹ز کال د جنورۍ د میاشتې په اتمې نېټې په جلال آباد کې زېږېدلې دی. په ۱۹۴۸ز کال کې د نجات له لیسې څخه فارغ سوې دی. په ۱۹۵۷ز کال کې ئې خپله دکتورا په حقوقو کې د سویټزرلند له پوهنتون

1 -Surma

2 -Subgovernor

3 -Kharbun and Wazir

د پاڼو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

څخه تر لاسه کړه. له ۱۹۵۷ تر ۱۹۶۵ز کال پورې د کابل پوهنتون د حقوقو او سياسي علومو پوهنوال. د افغان ولسي جرگې حقوقي سلاکار. د کابل پوهنتون د سنا د شوری غړی. له ۱۹۵۹ تر ۱۹۶۰ز کال پورې د معارف په وزارت کې د تدریسات ثانوي ریاست مرستیال رئیس او له ۱۹۶۰ تر ۱۹۶۳ز کال پورې ددې ریاست رئیس. له ۱۹۶۳ تر ۱۹۶۴ز کال پورې د پروان والي. له ۱۹۶۴ تر ۱۹۶۵ز کال پورې د کابل پوهنتون رئیس. په ۱۹۶۴ز کال کې د اساسي قانون د تسوید د کمېټې غړی. په ۱۹۶۴ز کال کې د اساسي قانون د مشورتي کمېټې غړی. د ۱۹۶۴ز کال د لويې جرگې غړی. په ۱۹۶۵ز کال کې د پلان وزیر. له ۱۹۶۵ تر ۱۹۷۲ز کال پورې د افغان سرې میاشتي د ټولني سکرتر جنرال. له ۱۹۶۷ تر ۱۹۶۹ز کال پورې د پلان وزیر. له ۱۹۶۷ تر ۱۹۶۹ز کال پورې او له ۱۹۷۱ تر ۱۹۷۲ز کال پورې د ملي اقتصاد د عالي شوري غړی او رئیس. له ۱۹۶۷ تر ۱۹۶۹ز کال پورې او له ۱۹۷۱ تر ۱۹۷۲ز کال پورې د ملي امنیت د شوری غړی. له ۱۹۷۱ تر ۱۹۷۲ز کال پورې مرستیال صدراعظم او د قبائیلو د چارو وزیر. د ۱۹۷۸ز کال د نوامبر له ۱۸ د ۱۹۸۰ز کال د جنورۍ د میاشتي تر ۱۱ نېټې پورې سياسي زنداني. د ۱۹۸۰ز کال د مارچ د میاشتي له ۱۵ نېټې راهیسي په جرمني کې استوگن دی.

حافظ عبدالباقي حامد

د حافظ فقیر محمد زوی په ۱۸۹۱ز کال کې په هرات کې زېږېدلی دی. شاعر دی چې د هندي سبک پیرو دی.

اسلام الدین حامد

د حاجي وليخان زوی په ۱۹۳۸ز کال کې د تخار په اشکمش کې زېږېدلی دی. په بېلابېلا مدارسو کې ئې ديني زده کړې کړي دي. د تخارستان په ديني بنوونځي کې شامل سو او بيا ديني ليسي (دارالعلوم - ژ) ته تبدیل سو او په ۱۹۷۲ز کال کې فارغ سو. کابل ته لاړ او په ۱۹۷۸ز کال کې د کابل د شرعياتو له پوهنځي څخه فارغ سو. په زوره عسکري خدمت ته بوتل سو او له هغه ځايه وتښتېد او په پېښور کې له مجاهدينو سره يو ځای سو. لومړی بدخشان ته لاړ او مقاومت ئې پيل کړ او له هغه ځايه تخار ته تبدیل سو. ويل کېږي چې د «البدر» د گارنيزيون په نوم ستر بنسټ او مورچل ئې په اشکمش کې جوړ کړی دی. دی د جمعيت اسلامي افغانستان يو بولندوی دی چې په خان آباد، دشت ارچي، قلعه زال، چاردرې، امام صاحب، نهرين او په بغلان ولايت باندې بريدونه سمبالوي. مورنۍ ژبه ئې وزبيکي ده.

حاجي عبدالحميد : وگورئ : حاجي عبدالحميد

محمد حکيم حميدي

د حاجي عبدالحميد زوی په ۱۹۳۲ز کال کې په کابل کې زېږېدلی دی. په کابل کې ليسي ته تللی دی او بيا د امريکا متحده ايالاتو ته لاړ. په ۱۹۵۶ز کال کې د سويلي کاليفورنيا له پوهنتون څخه ئې خپل ليسانس په صنعتي منجمنټ يا مديريت کې واخيست او ورسره ئې خپله ماسټري په ۱۹۵۸ز کال کې په مارکيټينگ /بازار موندني او د چارو په اداره [4] کې د لاس انجلس له دولتي پوهنتون څخه ترلاسه کړه. په ۱۹۷۰ز کال کې ئې د امريکا د متحده ايالاتو د گمرکاتو

د بیرو [5] په روزنیز پروگرام کې گډون وکړ. له ۱۹۶۸ تر ۱۹۷۰ز کال پورې د امریکا د متحده ایالاتو د فدرال گمرکاتو کشرمن [6]؛ او له ۱۹۷۰ تر ۱۹۷۸ز کال پورې د فدرالي بودیجې دایرکټر [7]. په ۱۹۷۱ز کال کې د مالیې په وزارت کې د مالیاتي عوایدو د بورډ غړی؛ له ۱۹۷۶ تر ۱۹۷۷ز کال پورې د بیا ودانولو او رهنی/ رهنی او تعمیراتي بانک کې [8]؛ له ۱۹۷۴ تر ۱۹۷۶ز کال پورې د افغان بیمې د کمپنۍ رئیس. له ۱۹۷۶ تر ۱۹۸۰ز کال پورې افغان تور کې [9]؛ له ۱۹۷۶ تر ۱۹۸۱ز کال پورې افغان نساجي کمپنۍ کې؛ له ۱۹۷۶ تر ۱۹۸۱ز کال پورې آریانا افغان هوایي کرښه او له ۱۹۷۷ تر ۱۹۸۱ز کال پورې د «مېلمه پال» [10] کمپنۍ کې. له ۱۹۳۷ تر ۱۹۷۷ز کال پورې دلته په کتاب کې د ۱۹۳۷ز کال په لیکنې کې تایپي تېروتنه سوې ده او باید ۱۹۷۳ز کال وي. ژ د دولت د کارمندانو د تقاعد د خزانې رئیس. له ۱۹۷۷ تر ۱۹۸۱ز کال پورې د افغان سوداگریز بانک [11] رئیس. د مینه پال مډال ئې تر لاسه کړی دی.

حمیرا حمیدي

د غلام غوث لور په ۱۹۳۳ز کال کې په کابل کې زېږېدلې ده. د ملالی د نجونو له لیسي څخه فارغه سوې او بیا ئې خپل لیسانس په ۱۹۵۶ز کال کې د کابل له پوهنتون څخه تر لاسه کړ. له ۱۹۶۹ تر ۱۹۷۹ز کال پورې د ملالی د لیسي مدیره. په ۱۹۶۷ز کال کې د مېرمن د مجلې محرره. د تاریخ او د پارسي ادب کورسونو ته ئې تدریس کړی دی. د ۱۹۷۸ز کال کې د لویې جرگې غړې. د افغان سوداگریز بانک له رئیس، حکیم حمیدي سره ئې واده کړی دی.

حمیدالله

د غوايي له پاڅون وروسته د کندهار والي.

حمیدالله خان

د دربار د وزیر، علي محمد زوی. د استقلال په لیسي او سویټزرلند کې ئې زده کړې کړي دي. د کابل پوهنتون مدرس. د حقوقو او سیاسي علومو د پوهنځي رئیس. د غازي د لیسي مدیر. د معارف په وزارت کې د لوړو زده کړو د ریاست رئیس. د اطلاعاتو او کلتور په وزارت کې د باندنیو اړیکو عمومي مدیر. د ۱۹۶۳ز کال د اساسي قانون د تسوید د کمېټې غړی. مورنی ژبه ئې دري ده. له ۱۹۸۵ز کال راهیسي په سویټزرلند کې استوگن دی.

ډاکټر محمد جمیل حنفي

د پښتون غلزي جبارخيل، محمد جان خان زوی په ۱۹۳۵ز کال کې د لوگر په سرخاب کې زېږېدلې دی. مور ئې په قوم احمدزی ده. د غازي په لیسي کې ئې زده کړې کړي او بیا د امریکا متحده ایالاتو ته لاړ او دلته ئې په ۱۹۶۰ز کال کې خپل لیسانس تر لاسه کړ؛ په ۱۹۶۲ز کال کې ئې خپله ماسټري په سیاسي علومو کې تر لاسه کړه؛ لیسانس او

⁵ -U.S Bureau of Customs

⁶ -Commissioner of Federal Customs U.S.

⁷ -Director of Federal Budget

⁸ -Bank of Reconstruction and Mortgage

⁹ -Afghan tour

¹⁰ -Mailmah Pall Company

¹¹ -Afghan Commercial Bank

د پاڼو شمېره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هبله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په څیر و لولئ

ماستري دواړه ئې د ميشيگن له پوهنتون څخه تر لاسه كړي دي. خپله دكتورا ئې په انټروپولوژي كې په ۱۹۶۹ز كال كې د كاربونديل د سويلي ايلي نويز له پوهنتون،^[12] څخه تر لاسه كړه. له ۱۹۶۸ تر ۱۹۶۹ز كال پورې په لاس انجلس كې د كاليفورنيا په دولتي پوهنتون كې د انټروپولوژي پوهنځي له ۱۹۶۹ تر ۱۹۸۲ز كال پورې د شمالي ايلي نويز د پوهنتون پروفيسر. په ۱۹۷۵ز كال كې د امريكا په متحده ايالاتو كې د افغانستان د مطالعاتو د ټولني رئيس. د گن شمېر آثارو مؤلف لکه: د افغانستان تاريخي او كلتوري قاموس – چاپ ۱۹۷۶ز كال^[13] او د ويلبر د افغانستان په بيبلوگرافي باندې حواشي – چاپ ۱۹۸۲م^[14] مورنۍ ژبه ئې پښتو ده چې په دري، روسي، تاجيكي او اردو هم خبرې كولى سي. له يوې امريكايي مېرمنې سره ئې واده كړى دى؛ د بچيانو نومونه ئې: مريم، خالد، صوفيا او شاه محمود.

فضل حق

د ۱۹۷۸ز كال د مې په مياشت كې د معارف د وزارت دوهم مرستيال وزير.

نور بيا

ناهيذ حق

د ضياء الحق او مريم لور په ۱۹۶۲ز كال كې په كابل كې زېږېدلې ده...

[قدرمنو لوستونكو! د بناعلي رحمت آريا د آرشييف: لينك](#)

¹² -Southern Illinois University, Carbondale

¹³ -A Historical and Cultural Dictionary of Afghanistan

¹⁴ -Wilber's Annotated Bibliography of Afghanistan

د پاڼو شمېره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همكارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه كړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: دليكني د ليكنيزي بني پازوالي د ليكوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليكنه له راليرلو مخكې په څير و لولئ